

1.

Met de meest denkbare tegenzin liep kardinaal Ratzberger door de marmere gangen naar het werkpaleis van de paus. Het was niet de uitnodiging om met de paus te praten die hem tegenstond. Wat hem kwaad maakte was degene die de uitnodiging had verzonden.

De lange soldaat van de Zwitserse Garde voor de deur van het verblijf van de paus ging geen centimeter aan de kant. 'Zodra u geroepen wordt kunt u naar binnen,' zei hij stug. Ook dit kon de tweede man van het Vaticaan slecht verdragen. Joseph Ratzberger had de laatste jaren de paus meer en meer vervangen, allerlei extreem moeilijke kwesties voor hem opgelost, dus wie durfde hem nu als een kleine jongen voor de deur te laten wachten? De kardinaal wist het antwoord en dat maakte hem inwendig nog bozer.

'Kardinaal Ratzberger, gaat u zitten,' zei een kale man in het Italiaans. Hij zat naast de paus aan een zware tafel. Aan de andere zijde van de paus zat een jonge geestelijke met een wit zakdoekje in de hand.

De paus zat scheef achter de tafel en leunde op het tafelblad. Zijn hoofd hing krachteloos naar beneden en het kostte hem zichtbaar moeite op te kijken naar kardinaal Ratzberger die ging zitten. De assistent veegde de mondhoeken van de paus droog.

'Heilige Vader en collega De Tomaso, u heeft mij gevraagd te komen?' Deze situatie beviel Ratzberger helemaal niet. Het feit dat collega-kardinaal De Tomaso nu ineens naast de paus zat en deed alsof hij voor de Heilige Vader sprak, versterkte zijn afschuw voor de situatie waarin het Vaticaan was beland. De aasgieren zitten al rond het lichaam, dacht hij. Hij keek alleen de paus aan en had diep medelijden met de man. Die ondernemende, sportieve paus van een paar jaar geleden was snel oud geworden. Twee moordaanslagen, de behandeling van twee opeenvolgende vormen van kanker en ten slotte de ziekte van Parkinson hadden hem tot een wrak gemaakt. Niet alleen het lichaam van de paus had het langzaam opgegeven, ook zijn vlijmscherpe geest leek tijdens de laatste paar ontmoetingen steeds meer aangetast.

‘Zal ik het maar vertellen, Heilige Vader?’ vroeg De Tomaso op een betuttelende toon aan de paus. De paus maakt een murmelend geluid en tilde moeizaam een hand op. De Tomaso knikte en stak van wal. De assistent maakte de mondhoeken van de paus weer droog.

‘We hadden het er al eens eerder over gehad, de Heilige Vader en ik. Het betreft uw werk als prefect van de Congregatie voor de Geloofsleer.’

Kardinaal Ratzberger kneep zijn ogen wat samen en reageerde niet. Hij bleef enkel de paus aankijken en niet de irritante Italiaan die naast hem verder sprak. Hij had altijd een enorm goede band met Johannes Paulus II gehad. Samen hadden ze het Vaticaan en de kerkgemeenschap jarenlang door moeilijke situaties geloodst. Sterker nog, ze waren jarenlang echte vrienden geweest. En eigenlijk was hun vriendschap nooit geëindigd, maar één zijde van de vriendschap was in de afgelopen jaren langzaam uitgewist.

‘Het is ons ter ore gekomen dat u onderzoeken bent gestart naar misbruik van kinderen door religieuze broeders. Wij horen dat u zelfs zaken uit een ver verleden weer aan het opdiepen bent,’ begon kardinaal De Tomaso.

Ratzberger keek zijn Italiaanse collega vragend aan. Welke belangen heeft hij bij dit onderwerp, voor welk spel misbruikt hij de paus hier...? dacht Ratzberger snel.

‘... Oude, vergeten zaken in Ierland en, naar we hebben begrepen, ook de Verenigde Staten...’

‘Heilige Vader, zoals u van mij gewend bent, doe ik geen uitspraak over zaken die de Congregatie in behandeling heeft.’ Kardinaal Ratzbergers stem klonk ineens gewichtig. ‘Wij doen altijd een zo grondig mogelijk onderzoek en zullen niet aarzelen in te grijpen en zelfs te straffen als dat nodig is. Dit alles om de integriteit van de Kerk en haar geloofsleer veilig te stellen en zo zuiver mogelijk te houden.’ Bij die laatste woorden keek hij De Tomaso strak aan.

‘Versta ons niet verkeerd, u hebt natuurlijk uw verantwoordelijkheden. Maar ik heb de mijne. Ik hoorde dat u een flink aantal misbruikzaken onderzoekt en dat gaat helemaal verkeerd!’

‘Verkeerd? Wat weet u daarvan? Bent u er zelf bij betrokken?’ Ratzberger begreep niet waar die Italiaan zich zo druk over maakte.

‘Nee, natuurlijk niet!’ schreeuwde de man ineens uit. ‘Maar stel je voor, we hebben zo vijftig zaken lopen in Amerika, met dat gekke jursysteem en hun idiote strafboetes. Ze zijn niet uit op gerechtigheid voor de trieste sukkels die een paar kinderen hebben betast in de jaren ’50 of ’60! O nee, ze zijn uit op geld, het geld van de Kerk, ons geld! Miljarden zullen ze eisen, die Amerikaanse bloedzuigers! En voor het financiële welzijn van de Kerk ben ik toevallig wel verantwoordelijk, waarde collega.’ Die laatste twee woorden spuugde kardinaal De Tomaso er bijna spottend uit. Zijn gezicht was helemaal rood aangelopen.

‘Wat wilt u dat ik doe, Vader?’ zei kardinaal Ratzberger rustig, terwijl hij weer alleen de paus aankeek. ‘Gaan we binnen onze heilige kerk voor datgene wat juist en rechtvaardig is, zoals Jezus ons heeft geleerd, of laten we ons leiden door winstbejag?’

De paus murmelde onverstaanbaar. Hij werd ook vrijwel direct onderbroken door de Italiaan.

‘De Heilige Vader was het eerder al met me eens dat uw onderzoeken moeten stoppen en wel per direct. Dit om het voortbestaan van de kerk veilig te stellen. U kunt gaan.’ Dit laatste krijste de kale man bijna als een bevel.

Kardinaal Ratzberger liep op de paus af, pakte zijn krachteloze hand en kuste zijn ring.

‘Wat u wilt, Heilige Vader, wat ú wilt.’

Terwijl hij vooroverboog, mompelde de paus in moeilijk verstaanbaar Duits in zijn oor.

‘Doe... wat je goeddunkt... Je zult altijd... mijn steun hebben.’

Kardinaal Ratzberger ging rechtop staan en deed een stap naar achteren.

‘Dank u, ik bid voor u, Heilige Vader.’

Het lag helemaal niet in zijn aard, maar Joseph Ratzberger was echt woest. De paus was een gevangene in zijn eigen lichaam en die Italiaanse jakhals misbruikte direct de situatie voor zijn eigen gewin. Het was Ratzberger duidelijk dat De Tomaso nu al probeerde...